

# AVERIANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!  
GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 107.

CHICAGO, ILL., SREDA, 9. JULIJA — WEDNESDAY JULY, 9, 1924.

LETNIK XXXIII.

## Priznanje krščanstvu.

RUSKI DRŽAVNIKI SE ZAHVALJUJEJO SV. OČETU  
ZA POMOČ. — KLJUB TEMU, DA SO BOLJŠEVICI  
IZRASITI SOVRAŽNIKI KRŠČANSTVA, MU  
MORAO DATI KREDIT.

London. — Po poročilih zadnjih dñi, je Moskovska vladu poslala pisano uradno zahvalo sv. Stolici, v kateri se zahvaljuje za razne pomoči bednemu ljudstvu na Rusku.

Politični opazovalci so presečeni, pred vsem one vrste, kateri ne gojijo v svojih srčih prevelike ljubezni do krščanstva in sv. Stolice. Kajti fakt je, da s tem so ruski boljševiki nekote dali velik kredit onim, proti katerim so zahrbtno delali, kakor tudi z mečem v roki, da bi podrli njegov nepremagljivi temelj. Toda vse je bilo zastonj. Verni Rusi, Poljaki in drugi so padali kot žrtve na debelo pred ruskimi rablji, katere so streljali, klali, itd. In sv. Stolica, kot predstavnica in mati krščanskega sveta, je kakor njen ustanovitelj na križu povrnila besede: "Odpusti jim saj ne vedo kaj delajo!" Posegla je globoko v svoj žen in dejansko prisločila bednemu Rusom na pomoč. Katoličani so torej Rusom pomagali, medtem, ko so nemški in francoski socialisti in komunisti držali roke križem. Ta slučaj jasno pokazuje, kdo ima srce za bližnjika, ali katoličan ali brezverni socialist.

Prav tako so naredili s slovenskimi premogarji tudi naši rdeči lawndalski socialisti. Toliko so se ustili leta in leta, kako so za delavca. Delavci so mislili, da so to ljudje zlatih src. Pa kako so se prevarali. Bila je stavka, katolički listi so nabirali podporo za stavkarje. Socialisti pa jim niso privoščili iz milijonskega fonda niti enega samega centa. Ali menda ni bilo takó?

Well, pa le nič ne pomaga; čas, ki hiti naprej, da svoj kredit vsakomur, ki ga zasluti. Krščanstvo ima celo vrsto takih zaslug, od svojega začetka pa do danes je izvršeno delo usmiljenja. Ali se more s čem takim brezverni svet ponašati??? Kje so dokazi?????

## McDonald v Franciji.

Pariz. — Ministrski predsednik Vel. Britanije McDonald, se nahaja v Franciji, kjer se posvetuje z min. pred. Herriotom, glede nameravane konference 16. julija v Londonu. Francosko zunanje ministrstvo, ne pove je li bil povabljen na sestanek od Herriota, ali pride čisto iz svojega nagiba. V političnih krogih so največ mnenja, da ga je povabil min. pred. Herriot. Opozicija zelo napada Herriota, radi tega ker dela zunanje zadeve kar na svojo roko.

## Ugrabilec dekleta se vrnil.

Dawson. — Oblasti so že tri tedne iskale H. G. Cooka premožnega lastnika zemlje, ker je bil obdolžen, da je ugrabil Miss Agnes Purmont 17 let staro hčerko njegovoga najemnika. Sedaj se je pa vrnil sam. Poročilo ne pove kaj se je zgodilo z dekletom. Oblasti se je javil sam.

## RAZNE VESTI.

### POLITIČNI GLASOVI.

Vodje republikance vidijo v "Fighting Bobu" hudega sovražnika. — "Izdajalec" aka odstopim — tako pravi McAdoo.

Washington. — Senator La Follette je "busy." Pravijo tudi, da je fizično v najboljšem stanju, tako da je pravljjen na — boj. Stopil bo v stik z raznimi voditelji delavstva, železničarjem in farmarskimi organizacijami. G. O. P. priznava, da se ga je zabit. Priznavajo, da bo v več severno zapadnih in zapadnih državah prodrl njihove bojne crte, kateri bi, če bi ne zavhal svoja rokava "Fighting Bob" bile sigurne za republikance. Ako stranka sama to priznava, potem že mora biti res. Z upanjem, da bi bojno črto La Folletteja zrahili, namerava Gen. Dawes, njih kandidat za podpredsedniško mesto napraviti več govorov na zapadu. Sliši se tudi, da namerava La Follette in Dawes napraviti nekaj skupnih debat, vrjetno pa ni, da bi republikanska stranka v to privolila.

"Izdajalec" aka odstopim. — Tako je rekel McAdoo, na konvenciji svojim delegatom. Da bi se jim pa še bolj prikupil, je pripomnil, da noben mož, ki ima tako fine in dobre podpornike na tej konvenciji in v državi sploh, bi ne odstopil in bi se z njimi bojeval do zadnjega. Dalje je rekel: "Nadaljujmo boj, z godbo zmage v naših srčih; z ljubezni do Boga in pravico v naših dušah; tako nam je zmaga zagotovljena."

Zadnja poročila glasovanja pokazujejo, da pridobiva Smith newyorkški guverner, ki je pri 87-tem poizkusu dobil 361 glasov in njegov nasprotnik McAdoo le 333.

Bonus pomeni — prihranek. (Chicago Herald & Examiner, July 7.)

Odgovor nekemu veteranu, kateri je rekel, da mu bonus nič ne koristi ker ne dobi vsega denarja takoj.

S tem, ko podpišete "application blank," pomeni toliko, kakor da ste prihranili si za poznejša leta, \$1.000. Koliko jih pa je da si prihranijo v dvajsetih letih \$1.000? Bore malo. In tudi je veliko število med temi, kateri so deležni tega bonusa, da bi mogoče svoje celo življenje ne prihranili te svote, katera jim je tukaj zasigurana. Če izpolni application blank, lahko reče, da ima prihranjenih \$1.000, kateri lahko dvigne čez dvajset let.

Naj nepozabijo tudi veterani, da ako umrje deležnik bonusa predno je izpolnil application blank, je zgubljenega tri netine.

Chicago Herald in Examiner pozivlja veterane naj se poslužijo oddelka "Soldier Friend" room 419 Hearst Building, kamor naj prineso svoje odslužnice, kjer bodo

— Kenosha, Wis. — Trije vozovi od Chicago, Milwaukee & North Shore električne železnice so skočili iz tira na križišču Prairie ave. v Kenoshi. Tri osebe so bile težko poškodovane.

Duesseldorf. — Francozi so v zasedenem ozemlju v Nemčiji obsodili 21 Nemcev

in 6 mesecev do 10 let ječe, in denarne kazni od 500 do

50.000 mark, ker so bili obdeljeni, da so v ozemlju zasedenemu po Francozih nabičali rekrute za reichswehr.

Kewanee, Ill. — Mr. in Mrs. Talbot, in Mrs. August Olson iz Kewanee, so se z avtom, v katerem so se vozili preobrnili v neki obcestni graben, kjer so našli vsi trije žalostno smrт.

Manila. — Vlada Združenih držav je prijela in zaprla 20 skavtov na Filipinskih otokih,

ker so bili obdeljeni vodstva neke tajne revolucionarne družbe. V protest na to sta pa dva bataljona filipinskih skavtov zastavkala. Stroga vojaška straža straži jetnike, kateri čakajo sodbe vojnega sodišča.

Flambeau, Wis. — Corbin A. Dunhan, star 52 let, je bil v družbi dveh deklic, katerih so se hotele iti kopati v North Twin Lake. Tako so pa stopile v vodo, so obe zavpile, ker ju je prijel krčna kar pa Mr. Dunhan skočil na pomoč in da si je bil popolnoma oblečen je rešil obe na varno; pri tem se mu pa spodrsne in pada nazaj v jezero, iz katerega ga je šerif Ben Dormeyer, privlekel mrtvega Mr. Dunhan, je bil lastnik neke trgovine na 68 South Water St. Chicago.

Niles, Mich. — James Fox, uradnik v pisarni okrajnega klerka Sweitzerja v Chicagi, je tri milje od Niles, Mich. napravil s svojim avtom, v katerem se je vozil vratolomni skok, kateri je pa bil za njega smrtonosen. Neneča se je zgodila, ko je hotel preprečiti, da bi ne kolidal z nekim nasproti vozečim avtom, je pri tem zavozil v graben. Niles, je pa malo da ne zahteval še dve druge žrtve. Mrs. J. Colson in njena hčerka so se s svojim avtom prekucnili v Desplaines River blizu Niles, rešila sta pa jih dva moška, katera pa nista hotela povedati svoja imena. Ista dva človeka sta na nekoli pozneje rešila tudi enega dečka, gotove smrti v valovih.

Chicago. — Policija je našla na cesti Church in Sherman ave. v Chicagi onesvečenega Herman Berganda starega 56 let, katerega so prepeljali v bolnišnico, kjer je eno uro po temu izdihnil, ne da bi kaj spregovoril. Zdravnik si beljio glave in pravijo, da ne morejo najti vzroka smrti.

New York. — 5.000 izdelovalcev kap in klobukov v New Yorku je zastavkalo. Vzrok stavke ni plača in tudi ne delavnica čas, pač pa spremembne neke točke v pogodbah, po katerih bi pogodba bolj držala.

Naj nepozabijo tudi veterani, da ako umrje deležnik bonusa predno je izpolnil application blank, je zgubljenega tri netine.

Chicago Herald in Examiner pozivlja veterane naj se poslužijo oddelka "Soldier Friend" room 419 Hearst Building, kamor naj prineso svoje odslužnice, kjer bodo

nili svoje application blank, od koder se bo poslalo v Washington, da si zasigurajo, za poznejša leta svoto, do katere bi mogoče v drugem slučaju nikoli ne prišli.

— New York. — Miss Alice Astor, sestra Vincenta Astorja in hči pokojnega Jacob Astorja, kateri je našel smrt v mormu, ko se je potopil parnik Titanic, se je zaročila z princom Obolensky Neledinsky Meletzyjem, kateri je potomec ene najstarejših družin v Rusiji.

— Victoria, Britska Columbia. — Kanadska obrežna straža je zajela neki Ameri-

kanski čoln, kateri je bil na tovorjen s žganjem.

## MEKSICA JE IZVOLILA PREZIDENTA.

Potek volitev je bil popolnoma miren. — Mnena so, da je izvoljen Elias Calles.

Mexico City. — Dan volitev v Meksiki 6. julija, je potekel popolnoma mirno. Rezultat še ni znan, sodi se pa, da je izvoljen Plutarco Elias Calles. Kolikor se dozgava do sedaj, ni bilo še od nobene strani republike poročano o kakih izgredih na voliščih. Na red so pazile straže, ki so patrolirale po ulicah v oklopnih avtomobilih. Poleg prezidenta se bo volili tudi poslanci in senatorji. Calles pričakuje rezultata v Yucatan, med tem ko je njegov politični nasprotnik Flores daleč proč v Sinaloa, predsednik Obregon se pa nahaja v Meksiku City.

Te volitve so pokazale, da se je Meksika vrnila k stabilitati in ustavnemu vladu. Poslanik Zdr. držav Warren, je tako gotov tega, da že dela priprave za odhod iz Meksika.

Predno pa zapusti svoje место, bo nodal izjaviti svojih vtipov, katere je dobil o Meksiku za časa vlade Obregonja. On

pa izposodil pri krojaškemu

mojstru Jožefu Hari. Pobegnil je k svojem na Madžarsko.

— Flambeau, Wis. — Corbin A. Dunhan, star 52 let, je bil v družbi dveh deklic, katerih so se hotele iti kopati v North Twin Lake. Tako so pa stopile v vodo, so obe zavpile, ker ju je prijel krčna kar pa Mr. Dunhan skočil na pomoč in da si je bil popolnoma oblečen je rešil obe na varno; pri tem se mu pa spodrsne in pada nazaj v jezero, iz katerega ga je šerif Ben Dormeyer, privlekel mrtvega Mr. Dunhan, je bil lastnik neke trgovine na 68 South Water St. Chicago.

Niles, Mich. — James Fox, uradnik v pisarni okrajnega klerka Sweitzerja v Chicagi, je tri milje od Niles, Mich. napravil s svojim avtom, v katerem se je vozil vratolomni skok, kateri je pa bil za njega smrtonosen. Neneča se je zgodila, ko je hotel preprečiti, da bi ne kolidal z nekim nasproti vozečim avtom, je pri tem zavozil v graben. Niles, je pa malo da ne zahteval še dve druge žrtve. Mrs. J. Colson in njena hčerka so se s svojim avtom prekucnili v Desplaines River blizu Niles, rešila sta pa jih dva moška, katera pa nista hotela povedati svoja imena. Ista dva človeka sta na nekoli pozneje rešila tudi enega dečka, gotove smrti v valovih.

Bacili se prenašajo z roko na usta, kar povzroči veliko bolezni. To je izjava, katero je podal zdravstveni komisar Bundesen v tedenskem poročilu zdravstvenega oddelka.

Pravilno pa je, da bo končalo vse mirnem potom, ako bo obdržal Obregon moč, katero ima sedaj.

— Tativne in vložni.

V Ločah so vložili neznanati v trgovino Petra Fleka.

Ukradli so skoro tristo metrov raznega blaga za moške in ženske obleke v skupni vrednosti

na 6000 dinarjev. Kolo si je

pa izposodil pri krojaškemu

mojstru Jožefu Hari. Pobegnil je k svojem na Madžarsko.

— Tropic zdravstvenega komisarja.

Bacili se prenašajo z roko na usta, kar povzroči veliko bolezni. To je izjava, katero je podal zdravstveni komisar Bundesen v tedenskem poročilu zdravstvenega oddelka.

Pravilno pa je, da bo končalo vse mirnem potom, ako bo obdržal Obregon moč, katero ima sedaj.

— Tropic zdravstvenega komisarja.

Bacili se prenašajo z roko na usta, kar povzroči veliko bolezni. To je izjava, katero je podal zdravstveni komisar Bundesen v tedenskem poročilu zdravstvenega oddelka.

Pravilno pa je, da bo končalo vse mirnem potom, ako bo obdržal Obregon moč, katero ima sedaj.

— Tropic zdravstvenega komisarja.

Bacili se prenašajo z roko na usta, kar povzroči veliko bolezni. To je izjava, katero je podal zdravstveni komisar Bundesen v tedenskem poročilu zdravstvenega oddelka.

Pravilno pa je, da bo končalo vse mirnem potom, ako bo obdržal Obregon moč, katero ima sedaj.

— Tropic zdravstvenega komisarja.

Bacili se prenašajo z roko na usta, kar povzroči veliko bolezni. To je izjava, katero je podal zdravstveni komisar Bundesen v tedenskem poročilu zdravstvenega oddelka.

Pravilno pa je, da bo končalo vse mirnem potom, ako bo obdržal Obregon moč, katero ima sedaj.

— Tropic zdravstvenega komisarja.

Bacili se prenašajo z roko na usta, kar povzroči veliko bolezni. To je izjava, katero je podal zdravstveni komisar Bundesen v tedenskem poročilu zdravstvenega oddelka.

Pravilno pa je, da bo končalo vse mirnem potom, ako bo obdržal Obregon moč, katero ima sedaj.

— Tropic zdravstvenega komisarja.

Bacili se prenašajo z roko na usta, kar povzroči veliko bolezni. To je izjava, katero je podal zdravstveni komisar Bundesen v tedenskem poročilu zdravstvenega oddelka.

Pravilno pa je, da bo končalo vse mirnem potom, ako bo obdržal Obregon moč, katero ima sedaj.

— Tropic zdravstvenega komisarja.

Bacili se prenašajo z roko na usta, kar povzroči veliko bolezni. To je izjava, katero je podal zdravst

# AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto .....	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta .....	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto .....	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta .....	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year .....	\$4.00
"	For United States per half year .....	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year .....	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year .....	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

## Pogled na slabo in dobro stran.

Tedaj, ko so naši narodovi, brezverski in brezdušni volkovi vstajali in trgali nedolžno čredo od dobrega pastirja, so se njih privrženci, ki niso od prvih veliko boljši — krohotali na ves glas rekoč: Sedaj jim dajejo! Ta krohot pa ni dolgočasa trajal in se razlegal, kajti spomnili so se v trenutku pregovora, ki pravi: "Kdor se zadnji smeje, se sladko smeje!"

In res mi katoličani smo se potem zadnji in sladko smejali, ko smo jih videli, da so sami sebi odpeli mrtvaško pesem, h kateri smo par kitic dobre volje priložili, ki se glase takole:

Peklenska zver

Se zvija in stiska:

Pred tvojimi nogami

Premagana na tleh leži!

In res je legla ta peklenska zver in njena senca da si ne trdim, da za večno, vendar se je pripravila, da si zagrne svojo brezdušnost z brezdušnostjo — okuženo in smrada polno telo — pred častljivim vstajenjem verujočega katoličanstva na različnih krajih, oziroma na katoliških shodih.

Kar je mrtvo, to se ne da več oživeti, a bila je tudi vrsta med popolnoma mrtvimi — pol mrtva, že slišimo sočutne klice in pozdrave v mehkem in slabem tonu, ponavljajoč oni prekrasni in osrečjujoč izraz sv. Benedikta rekoč: "Beati qui habitant in domu tua Domine!" (Blagor onim, kateri prebivajo v tvoji hiši o Gospod!)

Greh je strašno zlo za nas kristjane in katoličane, in greha se vsak normalen človek tudi boji in to osobito tedaj, kadar se narod v greh zapelje, kot so to naredili svobodomisinci, socialisti — anarchisti, spojeni v Repub. združenje ter ga ociganili za več tisoč dolarjev.

Mi katoličani smo se nasprotno tega Repub. in brezverskega greha veselili, kot se veseli sv. Cerkev greha Adamovega na Veliki teden, kajti če bi ne bilo greha, ne bilo bi Izveličarja — Odrešenika. Če bi ne bilo zime, ne bilo bi spomladni, in kedo se zmeni za zimo tedaj, ko je minula in nas solnce ogreva in vzbuja s svojo močjo iz naravnega spanja v zopetno življene? Nikdo! Toraj če bi ne bilo brezverskih brezdušev, ne bilo bi katoliških shodov.

Naši shodi pa so potrebni in pomembni. Pomembni zato, da nas sovražnik lahko vidi, da še nismo podlegli strupu brezverstva, in koristni so ker si s tem okrepičujemo dušo in telo.

Mi se ne učimo na shodih, kako bi ciganili drug drugega, kot to delajo brezverci, da skubejo svoje žrteve do zadnjega lasu, mi se toraj učimo dela, moči in bogastva istega, sreče in popolne zadovoljnosti!

Toraj blagor ti narod, ki živiš v hiši Gospodovi!

## "AMERIKANSKI SLOVENEC" IN "EDINOST."

Prizadevaj si pa, dragi Slovenec in Slovenka iztrebiti to največje zlo — brezverca iz Tvoje, iz hiše Gospodove!

Katoličan.



### STEELTON, PA.

Nekako ob 2. uru sem dopel v Steelton, Pa. ter se zglašil pri g. župniku Rev. Gladeku, ki so bili pa tudi namenjeni odpotovati v Cleveland na katoliški shod, vseledi tega sem se napotil takoj k dobrini družini Mr. Pluta, kjer sem bil prav gostoljubno sprejet, za kar moja najsrečnejša zahvala. Pred vsem sem pa hvale dolžan našemu zastopniku Mr. Malesiču za vso pomoko ves čas mojega bivanja, v tamšnji naselbini. Trudil se je vsaki večer, kakor tudi v nedeljo, tako da sva dosegla 'nenričakovani' lep vspeh, za to še enkrat lepa hvala Mrs. in Mr. Malesiču, posebno še ker sva dobila lepo število članov, 'k' mladinskom oddelku K. S. K. J., kakor tudi odrasli oddelki se je pomnožil za lepo število, kar je zasluga g. Malesiča. — Se danj Vam pa hočem sporočiti že par novic. V zakonski stan sta stopila v enemu tednu kar dva para iz odličnih družin. Prvi je Mr. Anton Petrasič z Miss Mary Matjašič oba zavedna Slovence in dobra katoličana. Drugi pa spoštovani mladenič Mr. John Dobravec z Miss Mary Simončič iz znanje spoštovane rodbine. Pri zadnji sem bil še jaz deležen, ker sem se ravno takrat tam nahajjal. Obema novoporočenega želimo iz vsega srca, obožuje blata v dopisih, ko ima pa tako "pametne" sotrudnike.

Dopisnik iz naše naselbine je nekoč pred celo druščino sam izrazil, kar mu je dobro znano, da kadar bo umrl, ni treba drugega, kakor samo "štrik" za vrat pa v "graben." — Kake možgane more imeti taka oseba, ki kaj takega govori naj sodijo čitatelji. Zato se menda ljudje ne bodo čudili, ako je v rdeči tetki tolično blata v dopisih, ko ima pa tako "pametne" sotrudnike.

Dopisnik tudi grozi, da me bo obelodanil s polnim imenom. Dobro pa ne pozabi obelodaniti tudi svojega, da bom vedel, kdo je pisal vsa anonimna pisma. Potem se bova pogovorila na pristojnem mestu za vse skupaj. Čudni so naši brezverci. Protiversko časopisje, ki je vzgojilo te elemente, je v resnici lahko ponosno na to umazarijo. Dostojnega človeka je danes sram prijeti kak umazan slovenski rdeči časopis. Toliko blata, laži, neresnice, zavajanj proti resnicu in onim, katerim se ima naš narod zahvaliti za vse, kar ima še čednega in krepostnega na sponem značaju. Krasna "naprednost" je to. Skrajni čas, da se vsi zmerni rojaki zavamejo proti temu nestrenuem delu naših rdečih. Kar se dogaja med nami je od sile. Merja je polna!

S polnim imenom Frank Gimpel.

New Duluth, Minn.

"Kontra . . . ! — Re . . . ! — Supro . . . !!" — To najbolj je velja John Debeljakovemu dopisu, ali bolje njegovemu napadu proti moji osebi. Radovolje mu dam sveto \$10.00, ako on dokaže, da sem jaz pisal čez njega, kaki dopis. I mam preveč drugih poslov, da bi pisar po listih in se ukvarjal s takimi kvakači, kakor stevi. Čital pa sem v Edinosti, kako te je neki Ivan Posavski naslikal v Edinosti po eni strani. Ker pa sedaj ne daš miru,

Leo Mladič, pot. zastopnik.

—

Sv. Jurij v So. Chicago.

Kaj takega pa še nisem doživel v naseljih. Skoraj neverjetno. Da si upa mala naselbina zapričeti tako veliko delo in sprejeti ogromne skrbi kakor je karneval v velikem obsegu. Lepo se vrši na

rododendron. V višini 5200 metrov, v dolini Karta, so se nahajali še sredi cvetja, ki ga je pa vsako noč zakril sneg, v višini 6100 metrov so našli sledove zajcev, lisic in volkov. Da, pozneje enkrat so vše večji višini našli v led vtisnjeno sled človekove ali opitjene noge! Natančno se ni moglo določiti. Vzeli so od tis sledu seboj v Evropo, pa nismo še brali, kaj znači. Čudna je narava tam! V glavo jih je pefko solnce, da jim je bilo omedleti, noge ob zemlji so jim bile pa skoraj zmrznjene.

Marsikak nepoučen Europejec ali Amerikanec se je čudil, ko jebral o tibetski pšenici. Pa je res, pšenica vspava tam še v višini 3600 metrov, drugo žito pa še višje. Z višino v masah gre tudi to, pa je prišel najstrašnejši vi-

karneval. So bile pa tudi priprave na njega velike in dolge. Lepo je bilo videti na primer pri eni sami seji za karneval do 50 oseb t. j. fantov in deklet. Ta čas so pa možje pridno stavili lesene hišice, ki se rabijo za časa karnevala. Smelo trdim, da se je vsa naselbina z malenkostno izjemo navdušeno poprijela dela, predpriprav in je tudi v velikem številu obiskala karneval že prvi dan. Kaj lepo je bilo videti kako so naše požrtvovalne mamice s svojimi otročiči pohitele na karneval. Zares, dne 4. julija zvečer je bil karneval nad vse lepo obiskan tudi od drugih narodnosti. Saj pa tudi ni čuda. Vabilo se je na vseh koncih v krajinah. Dan karnevala. Prostor pa lep, prostoren, očiten ob zelo živahnih Ewing Ave Raznovrstni prostori, kjer se vrši karneval, kaj vabljeni kličejo prišleca, da si ogleda stvari, rad poseže v žep in se lepo pozabava na prav izbraten način in še s seboj ponese dobitke, ako mu je sreča mila. Bravec teh vrstic, vedi, da ti iz srca privočim veliko zavabe in veselja, ki ga nudi naš karneval pod spretnim vodstvom obče-cenjenega našega Mr. W. Kompare, ki zna umetno voditi odraslo mladino. Dragi bravec, teh vrstic, pride in si oglej kako izbornopoteč karneval na Ewing Ave. So. Chicago med 97. in 98th Streetom. Do 13. julija imam čas, dragi bravec, da obišeš naš karneval. Zatrjujem ti da se ne boš kesal, ako si se odzval prijaznemu povabilu poročevalca.

### Na svidenje!

Joliet, Ill.

Pred par tedni je kupila Mrs. Mary Grchar posestvo in zemljišče na 600 N. Chicago St., ki je bilo poprej lastnina Mrs. Ebner. V pritličju se nahaja že mnogo let obče znanja in izvrstno obiskovana restavracija, kjer se nudi vsakemu gostu izvrstno in obilno kosilo za prav majhno plačilo; istotako seveda tudi zajterk in večerja. Mrs. Grchar, ki je profesionalno izvezbana kuharica, nadaljuje z isto obrtjo ter pravi, da ji gre "business" prav izvrstno. Tudi mi ji želim obilo vspeha, vsem gostom pa dober tek!

Cesar smo Slovenci v Jolietu dosegaj pogrešali, smo slednjih vendar dobili: Slovensko čistilnico oblek in drugega blaga. Dobro znani rojak, krojač Rudolf Požek, je skupno s svojim drugom, Albertom Frederick, postavil v sponem novem poslopju na 400 Granite St. moderno opremljeno čistilnico oblek, kjer bo vsakemu postreženo izvrstno v vsakem oziru. Opozarjam naše čitatelje na tozadenvi glas v današnjem listu.

Cerkveni pevski klub je pridel zadnjo nedeljo, dne 29. junija, svoj običajni letni piknik v "Little Cash" blizu Plainfielda. Pripravljalni odbor je imel letos zares posebno srečo kajti vse priprave so popolnoma zadovoljile vse navzoče. Posebno zahvalo pa se mora izreči Mr. John Petricku, ki

pričakovali, če le ni bilo tista nadležnega vetra. Čas v majniku in juniju je pa zato pripraven, ker takrat preneha pihati čez Himalajo monsun, sun, oziroma, ki jim je kljub temu tudi lansko leto preprečil dostop na vrh. Če je poleiti v notranji Aziji zelo vročče, se zrak segreje in zredči, v to zredčeno vtoplino piha zrak od morja sem in mora prekoračiti gorovje. To je oziroma monsun, ki na vrhovih Himalaje razsaja s tako silo in ki prinaša južnemu himalajskemu pobočju toliko padavine. Dobro so se pripravili, vzelji seboj ležišča iz zamaškovne ali plute, snalne vreče, kisil itd. Voditelja sta bila general Bruce in stotnik Finch (Finš).

je prevzel skrb, da je zadoljil lačne želodčke in žejava grila. Opravil je svoje delo tako vestno in neumorno od zgodnjega jutro do poznevečera, da bi bili zvečer brezdvomno prejel zlato svinčno za zasluge, ako bi imeli katero pripravljeno. — Zares idealen je dotičen prostor tuji, da športne zabave. To so kaj kmalu spoznali naši "base-ball" igralci, ki so kmalu po svojem prihodu pričeli s tako živahnivo ivro, kot da bi vsak izmed njih hotel ta poldom postati "Champion of the World." Spet drugim, ki niso ljubitelji "suhih kostij," se je nudila prilika, da so si iste namečili v mimo tekoči rekki, kjer so vprzirjali "dirke" z ribicami v njihovem lastnem elementom.

Ko se je približal večer, je bil vsak izmed navzočih polnomna zadoljen: le eno pritožbo, oziroma vzdih, je bil slišati tu in tam: "Oh, zakač je bil današnji dan tako kratek?" — Upam, da Vam bom zamolbil v kratkem spet kaj podobnega poročati.

### Poročevalec.

Holton, Mich.

Cenjeno uredništvo Am. Slov. in Edinost: — Z veseljem pozdravljam združitev teh dveh katoliških slovenskih listov. Božji blagoslov ne more izstatiti, ker sta v dobro rokah, tudi vem, da ga bodo kat. Slovenci z veseljem podpirali, ker je sedaj Am. Slov. & Edinost prav izvrsten list, gotovo ga mislite kmalo razširiti v dnevnik, tako bomo skrbili, da bomo pridobili še več naročnikov.

Kakor Vam je znano, v tej okolici je kakih 30 slov. farmarjev naseljenih, ki večinoma prav dobro napredujejo, le žal, da ni nikake slov. organizacije med nimi, kaj je temu vzrok ne vem. V enem oziru se je zboljšalo in sicer začetek je že napravljen. Po prizadevanju gosp. župnika cerkve sv. Mihaela v Brunswicku, smo Slovenci postali udeležnični. Omenjeni g. župnik je prav zadovoljen z nimi, ker smo priredili takovani box social in veselico v prid omenjene cerkve pri gosp. Fr. Ruperju, kar je prineslo čistega dobička \$110.00 in to yse v ena in poldruži ur. To je lep dokaz, kako radi Slovenci storijo svojo dolžnost, napram svoji cerkvi. — Sedaj pa sprejmite moje pozdrave, s željo, da bi dobili še veliko novih naročnikov.

### Peter Perusek.

POZOR ZASTOPNIKI! Vse one naše zastopnike, ki imajo v zalogi še kaj molitvenikov "Moj tovariš," prosimo, da nam jih nemudoma vrnejo.

### Uprrava

Knjigarne Edinost.

### LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE  
Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Poklicite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

## Na najvišjo goro sveta.

Prof. Dr. Vinko Šarabon (Ljubljana.)

(Dalje.)

"Kaj nas to briga? Mi smo srečni in sploh ne maramo, da nam o svetu kaj pričovedujete." Živali so krotke in se ne bojijo nič, saj še niso spoznale Evropejca in njegove morilne kulture. Angleži so začeli preiskovati še lednik Rongbuk, potem so pa šli nazaj, naprej niso mogli. — Drugi oddelki so pa preiskali dolini Kama in Karta in so dognali, da je mogoče priti na vrh Čomolungme le od doline KARTAGOR ali pa čez prej imenovani ledeni Rongbuk; in sicer po treh sle-

## Socialna Razmotrivanja

Dr. A. Gosar:  
ZA KRŠČANSKI SOCIALI  
ZEM.

(Dalje.)

Pa tudi sicer je razmerje modernega industrijskega delavstva do njegovih delodajalcev popolnoma drugačno kot je odnos hlapca do njegovega gospodarja. Ta lahko svojega posla, ki ga ne more primerno plačevati, odslovi, on lahko tudi celo svoje gospodarstvo omeji in skrči, ne da bi imelo to kakšne dalekosežne gospodarske in socialne posledice. Pri modernemu industrijskemu podjetniku pa je stvar drugačna. Njegovo podjetje ima poleg zasebnega tudi velik narodnogospodarski in socialni pomen. Od njegovega obstoja in obratovanja je odvisno neredko življenje tisočev delavstva in njihovih družinskih članov.

Razmerje modernega delavstva do podjetnikov ni torej navadna, čisto zasebna zadeva, marveč ima obče-socialen značaj. Na obstoju in razvoju podjetja so zainteresirani — četudi ne vselej enako — vsi, podjetniki in delavci. Zato ni mogoče prevaliti odgovornosti in vsega rizika na podjetnik ter kar enostavno reči, da sme delavec zahtevati od svojega delodajalca takozvano "familjarno mezdo," to se pravi toliko plače, kot je potrebuje zase in za svojo družino.

Ne samo, da bi bilo to v mnogih slučajih samo po sebi dejansko neizvedljivo, marveč bi tudi le malo ali nič ne hasnilo. Delavci bi kljub temu ne dobili primerne plače — enostavno zato, ker jim je podjetnik ne bi mogel izplačati — ali pa bi podjetje propadlo in bi bilo morda na tisoče ljudi brez kruha. Familjarno me-

zdo sme torej delavstvo popolnoma splošno zahtevati od delodajalcev šele tedaj, če družba skrbi s primerno carinsko, tarifno ter vobče gospodarsko politiko, da se vzdržijo in ohranijo tudi podjetja, ki sama na sebi niso konkurenčna, pa so kljub temu, bodisi z ozirom na splošni gospodarski položaj, bodisi z ozirom na delavstvo, ki bi sicer ostalo brez kruha, važna in potrebna.

Delavec sme sicer v vsakem slučaju zahtevati, da se mu ustvari možnost človekovrednega življenja. Toda tega ne more in ne sme uveljavljati vedno le nasproti svojemu delodajalcu, marveč mora to terjati od organizirane cloveške družbe. Ta je dolžna, da mu, bodisi s primerno gospodarsko politiko, bodisi n. pr. s socialnim zavarovanjem zagamči ono, česar mu njegov delodajalec sam po sebi mora dejansko ne bi mogel dati.

Ze tu se torej vidi, da je razmerje modernega, zlasti industrijskega delavstva dc njegovega delodajalca dokaj zapleteno in da sama splošna etična načela ne dajejo zanesljive podlage za njegovo pravico ureditev. Treba je, da upoštevamo pri tem tudi poseben položaj posameznih industrijskih podjetij, oziroma celih gospodarskih panog in da šele v tej zvezi poiščemo ključ za rešitev tega vprašanja.

Pa tudi če se omejimo na strogo pravico zahtev, da mora delavec dobiti od svojega delodajalca predvsem le protivrednost za odpravljenodelo, ne pomeni to samo na sebi v posameznem, konkretnem slučaju še nič jasnega in dolčenega. Delavci se danes plačujejo v denarju in sicer, ker bi drugače ne imeli od česa.

Kadar zgubiš svoj zaderžaj, ali "tempor," povej svoji žejni in ona ti ga bo našla.

Delavci in uslužbenci morajo torej imeti vpogled v poslovanje podjetja, ter morajo biti udeleženi tudi pri njegovem vodstvu. To je tembolj važno in potrebno, ker je sicer dana podjetniku prilika da dejanski dobitek pri računskem zaključku zakrije in utaji ter na ta način prikrja dela delavce za njihov pravični delež.

— O —

Naš glavni in potovalni zastopnik Tower in Soudan, Minn. — Mrs. F. Loushin.

Virginia, Minn. — Mrs. Sterbenc,

McKinley, Minn. — Mrs. A. Hegeler,

Hibbing, Minn. in okolico — Mrs. Mlakar,

ILLINOIS.

Aurora, Ill. — Mrs. M. Vesel.

Chicago, Ill. — Mr. Leo Mladich,

Mr. Fr. Koren, Mr. Andrew Gia-

vach.

Joliet, Ill. — Mr. Marko Bluth, Mr.

Jos. F. Muhič, Mr. Paul J.

Laurich.

La Salle, Ill. — Joe Lesjak, Annie

Ovnik.

North Chicago in Waukegan, Ill. —

Mr. Joseph Drashler,

Peoria, Ill. — Mr. Zabukovec.

Bradley, Ill. — Mr. M. Smoley.

Milwaukee, Wis. — Mr. Steve Hoy-

nik, Miss Mary Mohorko, Mr. J.

Jenko.

West Allis in Milwaukee, Wis. M:

A. F. Kozlechar in Mr. August

Florjanc.

Sheboygan, Wis. — Mr. M. Proga-

Mr. John Udovich.

Willard, Wis. — Mr. Frank Perev-

šek.

Brooklyn, N. Y. — Mr. Jos. Skrabec.

Mr. Joe Cesarek.

New York, City. — Rev. P. Benign

Snoj, O. F. M.

Newark, N. J. — Mrs. Johana Mev-

zek.

Denver, Colo. — Geo. Pavlakovich.

Leadville, Colo. — Mrs. Bradach in

Rev. Miklavčič.

Pueblo, Colo. — Rev. P. Cyril, O. S.

B., Mrs. J. Meglen.

Indianapolis, Ind. — Mr. Louis

Komlanc.

Thomas, West. Va. — Mr. John La-

hajnar, Mrs. M. Bulich.

Ahmeek, Mich. — Josephina Hrib-

ljan.

Calumet, Mich. Mr. J. Musich, Mrs.

Mary Klobucher.

Iron Mountain, Mich. — Mr. A.

Berce.

Detroit, Mich. — Mrs. A. Banks in

Mrs. F. Plautz.

Ruthbury, Mich. in okolica. — Mr.

R. Snider.

Bridgeport, Conn. — Rev. M. J. Go-

lob.

Franklin, Kans. — John Dobravec.

Frontenac, Kans. — Joseph Zore.

Kansas City, Kans. — Mr. Peter

Majerle.

Dodon, Md. — Mr. Jernej Intihar.

East Helena, Mont. — Mrs. Fran-

ces Ambro.

St. Louis, Mo. — Mr. John Mihe-

lich.

So. Omaha, Neb. — Mrs. M. Petra-

sich.

Valley, Wash. — Mrs. Mary Swan.

Rock Springs, Wyo. — Miss. Apo-

lonia, Mrak, Rev. A. Schiffrer.

Minneapolis. — Rev. John Trobec.

Družina potrebuje \$2,400 letno za preživljajenje.

Ald. Nelson je na seji de-  
lavsko federacije kritiziral  
predsednika Coolidgea, kateri je  
vetiral zahtevo poštih uslužencev,  
za povišanje njih plače. Ald. Nelson, kateri je  
podpredsednik federacije in  
bivši poštni uslužbenec, je re-  
kel, da je statistično dokaza-  
no, da ena družina ne more  
dostojno živeti, ako nima  
\$2,400 letnih dohodkov.

## NAŠ NOVI ROMAN.

V podlistku bomo pričeli v kratkem priobčevati roman z naslovom: "Kazan, volčji pes."

— Spisal ga je James Oliver Curwood. Ta kanadski roman je eno najvječastnejših del ameriškega slovstva in je vzbudil velikansko senzacijo.

Preveden je bil takoj skoro v vse civilizirane jezike in je povsod imel nenavaden uspeh. To je živalski roman, a pusti daleč za seboj živalske pripovedke Angleža Setona Thompsona ali pa Rudyard Kiplingove povedi iz indijskih džunglov. "KAZAN" ni samo povest iz življenja volkov in lovcev v severnih kanadskih pustinjah, temveč je obenem tako napet roman, da ga oni, ki ga je začel čitati, ne more odložiti, predno ga ni prečital do konca. Kar se tiče napetosti, se mora kosati z vsemi modernimi detektivskimi romanom. Roman je precej dolg. Naše cenzene naročnike in čitatelje prav posebno opozarjam na izredni užitek, ki jim ga bo nudil ta roman. Opozorite tudi svoje prijatelje (ce), da se na list pravočasno naroče, da bodo čitali lepi roman od začetka.

## J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago.

Rojakom se priporočam :

nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELE-

IA. KLIUČAVNIC IN

STEKLA.

Najboljše delo, nainžie cen  
Pravzamev barvanje hiš zna-  
in znotraj vokladam sten-  
pavir.

MARY SLUGA  
IZUČENA BABICA

1805 West 22nd Street.

Phone:  
Canal 5793

Se pripre-  
ča Slovenske  
zlasti Pre-  
murskim Slo-  
venkom za po-  
moč pri per-  
dih.

## SLOVENSKA RESTAURA- CIJA.

1385 E. 55th Street,  
CLEVELAND, O.

Se priporoča rojakom Slovens-  
cem za poset. Pri njemu se de-  
bi vedno domača hrana, kak-  
tudi sobe za prenočišče.

## Pozor Evelethčani!

V naši trgovini si lahko kupite karkoli potrebuje za obutv za celo družino. Imamo veliko za-  
logo vsakovrstnih čev-  
ljev, za može, dečke, de-  
kllice in otroke. Naše bla-  
go je pravovrsto. Dobra in točna postrežba ter ni-  
zke cene je naše geslo!



Kadarkoli kaj kupujete  
nikdar ne pozabite na  
geslo: Svoji k svojim!  
Vsem se priporočam v  
naklonjenost!

E. RESMAN  
SLOVENSKA TRGOV-  
INA S ČREVLJI.  
420 Pierce Street  
EVELETH, MINN.

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER

Chicago, III.

1814 — So. Throop Street,

PHONES: CANAL 5903 in 5666.

Se priporoča rojakom Slovenscem za vse slučaje!

